

15 **TILINPÄÄTÖSTIEDOTE**

TULOS VUODELTA 2015

10.2.2016

Sisältö

3	Yhteenveto
5	Vuoden 2015 viimeinen neljännes lyhyesti
6	Liiketoiminta-alueet
6	Vahinkovakuutus
9	Osakkuusyhtiö Nordea Bank AB
11	Henkivakuutus
13	Omistusyhteisö
14	Muut tapahtumat
14	Henkilöstö
14	Palkitseminen
14	Osakkeet ja osakepääoma
15	Sisäiset osingot
16	Luottoluokitukset
16	Vakavaraisuus
18	Velkarahoitus
19	Tulevaisuuden näkymät
19	Näkymät loppuvuodelle 2016
19	Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä
20	Voitonjakoehdotus
21	Taulukot
22	Konsernin taloudellinen kehitys
23	Tunnuslukujen laskentakaavat
25	Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain
26	Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS
27	Konsernitase, IFRS
28	Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS
29	Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS
30	Liitetiedot
30	Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
31	Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-31.12.2015
32	Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-31.12.2014
33	Tase segmenteittäin 31.12.2015
34	Tase segmenteittäin 31.12.2014
35	Muut liitetiedot
35	1 Vakuutusmaksut
36	2 Sijoitustoiminnan nettotuotot
39	3 Korvauskulut
40	4 Henkilöstökulut
41	5 Aineettomat hyödykkeet
42	6 Rahoitusvarat
44	7 Johdannaissopimukset
45	8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia
49	9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset
51	10 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyssanalyysi
51	11 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset
52	12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista
54	13 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista
54	14 Rahoitusvelat
55	15 Ehdolliset velat ja sitoumukset
57	16 Vahinkovakuutuksen tulosanalyysi
58	17 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS)

Sampo-konsernin tulos vuodelta 2015

Sampo-konsernin tulos ennen veroja parani kaikilla liiketoiminta-alueilla vuonna 2015 ja oli ennätysellinen 1 888 miljoonaa euroa (1 759). Markkina-arvojen muutokset huomioiva konsernin laaja tulos nousi 1 564 miljoonaan euroon (1 179). Vahinkovakuutustoiminta ja Nordea raportoivat kaikkien aikojen suurimmat tuloksensa ennen veroja.

- Osakekohtainen tulos oli 2,96 euroa (2,75). Markkina-arvoin laskettu osakekohtainen tulos nousi 2,79 euroon (2,11). Konsernin oman pääoman tuotto nousi 14,0 prosenttiin (10,9) vuonna 2015. Osakekohtainen substanssi 31.12.2015 oli 23,79 euroa (22,63).
- Hallitus ehdottaa 21.4.2016 järjestettävälle yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 2,15 euroa osakkeelta (1,95). Maksettavan osingon kokonaismäärä on 1 204 miljoonaa euroa (1 092).
- Vahinkovakuutussegmentin tulos ennen veroja oli 960 miljoonaa euroa (931). Koko vuoden 2015 yhdistetty kulusuhde aleni 85,4 prosenttiin (87,7). Kertaluonteisista eristä puhdistettunakin yhdistetty kulusuhde 86,5 prosenttia oli kaikkien aikojen paras. Oman pääoman tuotto nousi 21,5 prosenttiin (18,1). Bruttomaksutulo kasvoi kiintein valuuttakurssein 0,4 prosenttia. Ifin osuus osakkuusyhtiö Topdanmarkin vuoden 2015 tuloksesta oli 43 miljoonaa euroa (53).
- Sammon osuus Nordean vuoden 2015 nettotuloksesta oli 751 miljoonaa euroa (680). Nordean oman pääoman tuotto nousi 12,3 prosenttiin (11,5) ja ydinvakavaraisuussuhde vahvistui ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista 16,5 prosenttiin (15,7). Segmenttiraportoinnissa osuus Nordean tuloksesta sisältyy Omistusyhteisö-segmenttiin. Nordean hallitus ehdottaa vuoden 2016 yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 0,64 euroa osakkeelta (0,62). Yhtiökokouksen hyväksyessä osinkoehdotuksen Sampo Oyj saa 30.3.2016 Nordeasta osinkoa 551 miljoonaa euroa.
- Henkivakuutussegmentin tulos ennen veroja kohosi 181 miljoonaan euroon (163). Oman pääoman tuotto oli 12,7 prosenttia (11,4). Omalla vastuulla oleva maksutulo kasvoi 1 144 miljoonaan euroon (1 105). Vastuuvelan korkotäydennyksiä kasvatettiin edelleen 109 miljoonalla eurolla vuoden 2015 kuluessa. Vastuuvelan diskonttaamisessa käytetty korko vuodelle 2016 on 1,0 prosenttia, vuoden 2017 korko 1,25 prosenttia ja vuoden 2018 korko 2,25 prosenttia.

Avainluvut

Milj. e	2015	2014	Muutos-%	Q4/2015	Q4/2014	Muutos-%
Tulos ennen veroja	1 888	1 759	7	413	447	-8
Vahinkovakuutus	960	931	3	204	219	-7
Osakkuusyhtiö Nordea	751	680	10	173	179	-3
Henkivakuutus	181	163	11	48	50	-4
Omistusyhteisö (pl. Nordea)	-1	-12	-89	-13	-1	824
Tilikauden tulos	1 656	1 540	8	364	391	-7
			Muutos			Muutos
Tulos/osake, euroa	2,96	2,75	0,21	0,65	0,70	-0,05
Tulos/osake markkina-arvoin, euroa	2,79	2,11	0,68	0,95	0,14	0,81
Substanssi/osake, euroa*)	23,79	22,63	1,16	-	-	-
Keskim. henkilöstömäärä (FTE)	6 755	6,739	16	-	-	-
Konsernin vakavaraisuussuhde, % *)	192,6	187,4	5,2	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	14,0	10,9	3,1	-	-	-

Tuloslaskelmaeriä vertaillaan viime vuoden vastaavan ajankohdan lukuihin. Tase-erien vertailuajankohtana on vuoden 2014 lopun tilanne, jollei toisin ole ilmoitettu.

Tilinpäätöksessä käytetyt vaihtokurssit

	1-12/2015	1-9/2015	1-6/2015	1-3/2015	1-12/2014
EUR 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	9,3534	9,3709	9,3416	9,3805	9,1011
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	9,1895	9,4083	9,2150	9,2901	9,3930
DKK 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,2542	1,2567	1,2530	1,2593	1,2205
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,2314	1,2612	1,2352	1,2437	1,2616
NOK 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,0475	1,0646	1,0809	1,0746	1,0893
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	0,9570	0,9878	1,0482	1,0674	1,0388

Vuoden 2015 viimeinen neljännes lyhyesti

Sampo-konsernin loka-joulukuun 2015 tulos ennen veroja oli 413 miljoonaa euroa (447). Osakekohtainen tulos oli 0,65 euroa (0,70). Markkina-arvoin laskettu osakekohtainen tulos oli 0,95 euroa (0,14). Osakekohtainen substanssi nousi 23,79 euroon (22,63).

Vahinkovakuutustoiminnan yhdistetty kulusuhde oli vuoden viimeisellä neljänneksellä 87,7 prosenttia (87,1). Tulos ennen veroja aleni 204 miljoonaan euroon (219). Osakkuusyhtiö Topdanmarkin tuloksesta kirjattiin osuutena 6 miljoonaa euroa (9).

Sammon osuus Nordean loka-joulukuun 2015 tuloksesta oli 173 miljoonaa euroa (179). Nordea-konsernin ydinvakavaraisuussuhde nousi 31.12.2015 ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista 16,5 prosenttiin (15,7).

Henkivakuutusliiketoiminnan tulos ennen veroja oli 48 miljoonaa euroa (50). Matalan korkotason vuoksi Mandatum Life jatkoi vastuuvankansa vahvistamista. Maksutulo laski 333 miljoonasta eurosta 306 miljoonaan euroon.

Liiketoiminta-alueet

Vahinkovakuutus

If on Pohjoismaiden johtava vahinkovakuutus konserni, joka toimii myös kaikissa Baltian maissa. Sampo-konsernin vahinkovakuutuksen emoyhtiö If Skadeförsäkring Holding AB:n pääkonttori on Ruotsissa. Tytäryhtiöidensä ja sivukonttoriensa kautta If tarjoaa vakuutusratkaisuja ja -palveluja Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Baltiassa. Ifin toiminnot jakautuvat neljään liiketoiminta-alueeseen: Henkilöasiakkaat, Yritysiasiakkaat, Suurasiakkaat ja Baltia. Tanskalainen vakuutusyhtiö Topdanmark on Ifin osakkuusyhtiö.

Tulos*

Milj. e	2015	2014	Muutos-%	Q4/2015	Q4/2014	Muutos-%
Vakuutusmaksutulo, netto	4 378	4 464	-2	885	900	-2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	304	353	-14	70	75	-6
Liiketoiminnan muut tuotot	28	27	2	7	7	3
Korvauskulut	-2 894	-2 902	0	-703	-713	-1
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-34	-6	432	192	208	-8
Henkilöstökulut	-371	-537	-31	-128	-129	-1
Liiketoiminnan muut kulut	-477	-502	-5	-120	-132	-9
Rahoituskulut	-16	-20	-18	-4	-5	-21
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	42	54	-22	6	9	-39
Tulos ennen veroja	960	931	3	204	219	-7
Avainluvut			Muutos			Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %	85,4	87,7	-2,3	87,7	87,1	0,6
Riskisuhde, %	66,6	65,1	1,5	65,2	64,4	0,8
Toimintakulusuhde, %	18,8	22,5	-3,7	22,4	22,8	-0,4
Liikekulusuhde, %	13,0	16,7	-3,7	16,7	17,1	-0,4
Oman pääoman tuotto, %	21,5	18,1	3,4	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	6 176	6 173	3	-	-	-

*If vahinkovakuutuksen tulokseen kirjattiin vuoden toisella vuosineljänneksellä kaksi merkittävää kertaluonteista erää: Ifin Norjan-toimintojen henkilöstön eläkejärjestelmän muutos ja annuiteettien diskonttaamiseen Suomessa käytettävän koron lasku 2,0 prosentista 1,5 prosenttiin. Eläkejärjestelmän muutos kohensi vahinkovakuutussegmentin tulosta 155 miljoonalla eurolla, ja koronalennus heikensi sitä 110 miljoonalla eurolla.

Vahinkovakuutustoiminnan tammi-joulukuun 2015 tulos ennen veroja nousi 960 miljoonaan euroon (931). Yhdistetty kulusuhde parani 85,4 prosenttiin (87,7), ja riskisuhde heikkeni 66,6 prosenttiin (65,1). Kertaluonteisten erien vaikutus pois ottaen vuoden 2015 yhdistetty kulusuhde oli 86,5 prosenttia. Osakkuusyhtiö Topdanmarkin osuus vuoden 2015 tuloksesta oli 43 miljoonaa euroa (53).

Aiempina tilikausina sattuneisiin vahinkoihin varattua korvausvastuuta kasvatettiin 61 miljoonalla eurolla tammi-joulukuussa 2015 (korvausvastuuta purettiin vertailuajankohtana 2 miljoonalla eurolla). Oman pääoman tuotto nousi 21,5 prosenttiin (18,1). Käyvän arvon rahasto aleni joulukuun 2015 loppuun mennessä 391 miljoonaan euroon (507).

Vakuutustekninen tulos nousi 657 miljoonaan euroon (588). Vakuutusliikkeen tuotto (vakuutusteknisen tuloksen suhde omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin) parani 15,1 prosenttiin (13,2).

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	2015	2014	Muutos	2015	2014	Muutos
Henkilöasiakkaat	88,1	87,4	0,7	65,6	64,8	0,8
Yritysi asiakkaat	89,2	88,6	0,6	66,3	65,8	0,5
Suurasiakkaat	99,4	89,0	10,4	77,4	68,3	9,1
Baltia	85,7	86,8	-1,1	55,5	52,4	3,1
Ruotsi	86,8	94,6	-7,8	65,6	72,4	-6,8
Norja	88,0	82,0	6,0	65,1	59,6	5,5
Suomi	94,9	89,7	5,2	72,8	67,6	5,2
Tanska	90,8	83,6	7,2	64,0	58,3	5,7

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	Q4/2015	Q4/2014	Muutos	Q4/2015	Q4/2014	Muutos
Henkilöasiakkaat	85,6	87,4	-1,8	63,1	63,5	-0,4
Yritysi asiakkaat	85,5	89,6	-4,1	62,4	66,8	-4,4
Suurasiakkaat	115,5	85,4	30,1	91,2	64,8	26,4
Baltia	87,5	103,1	-15,6	55,4	55,0	0,4
Ruotsi	92,2	90,8	1,4	72,3	69,5	2,8
Norja	89,6	74,3	15,3	65,2	51,2	14,0
Suomi	80,6	106,1	-25,5	57,3	81,6	-24,3
Tanska	91,4	80,6	10,8	64,0	53,7	10,3

Suomessa toisella vuosineljänneksellä toteutettu diskonttokoron alennus heikensi vuonna 2015 kaikkien vahinkovakuutustoiminnan liiketoiminta-alueiden tuloksia ja erityisesti tulosta Suomessa. Suurasiakkaat-liiketoiminta kärsi myös odotettua enemmän suurvahingoista vuoden neljänneksellä vuosineljänneksellä erityisesti Norjassa, minkä seurauksena liiketoiminta-alueen suurvahingot olivat 45 miljoonaa euroa odotettua suuremmat ja yhdistetty kulusuhde 10,4 prosenttiyksikköä edellisvuotta heikompi. Suurvahingoista maksettiin Ifissä korvauskuluja vuonna 2015 yhteensä 32 miljoonaa euroa odotettua enemmän.

Ruotsissa yhdistetty kulusuhde parani 7,8 prosenttiyksikköä edellisvuoteen verrattuna suotuisan suurvahinkokehityksen myötä. Annuiteettien diskonttaamiseen Ruotsissa käytettävä korko laski joulukuun 2015 loppuun mennessä 0,41 prosenttiin. Tämä heikensi tulosta Ruotsissa koko vuodelta 2015 yhteensä 12 miljoonalla eurolla, mutta paransi neljänneksen vuosineljänneksen tulosta miljoonalla eurolla.

Bruttovakuutusmaksutulo aleni 4 559 miljoonaan euroon (4 634) vuonna 2015. Valuuttakurssimuutokset huomioon ottaen maksutulo kasvoi hienoisesti. Maksutulo kasvoi Henkilöasiakkaat- ja Baltia-liiketoiminnoissa, mutta laski Yritys- ja Suurasiakastoiminnoissa. Maantieteellisesti katsottuna bruttovakuutusmaksutulo kasvoi 5 prosenttia Ruotsissa, laski hivenen Norjassa ja Tanskassa ja pysyi edellisvuoden tasolla Suomessa.

Toimintakulusuhde parani 18,8 prosenttiin (22,5) ja liikekulusuhde 13,0 prosenttiin (16,7). Molempia kulusuhteita vahvisti Ifin Norjassa vuoden 2015 toisella neljänneksellä kirjaama kertaluonteinen eläkejärjestelmän muutos. Kyseinen kertaluonteinen erä pois lukien toimintakulusuhde oli 22,3 prosenttia ja liikekulusuhde 16,6 prosenttia.

Ifin sijoitusomaisuuden arvo oli 31.12.2015 yhteensä 11,4 miljardia euroa (11,5). Tästä korkoinstrumentteihin oli sijoitettuna 74 prosenttia (75), rahamarkkinainstrumentteihin 12 prosenttia (13) ja osakkeisiin 13 prosenttia (12). Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 304 miljoonaa euroa (353). Sijoitusten tuotto käyvin arvoin vuonna 2015 laski 1,5 prosenttiin (4,1) markkinoiden korkosijoituksilta vaatiman riskilisän noustua vuoden loppupuolella. Korkosijoitusten duraatio oli 1,2 vuotta (1,0) ja keskimääräinen maturiteetti 2,6 vuotta (2,4). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla laskettuna (running yield) oli 1,8 prosenttia (2,4).

If vahinkovakuutus maksoi joulukuussa 2015 Sampo Oyj:lle 5,5 miljardin Ruotsin kruunun osingon (noin 590 miljoonaa euroa). Ifin vastuunkantokyky (vakavaraisuuspääoma suhteessa vakuutusmaksutuloon) oli joulukuun 2015 lopussa 75 prosenttia (82). Vakavaraisuuspääoman suuruus oli 3 351 miljoonaa euroa (3 544). Vakavaraisuus säilyi vahvana ja vastuuvetka oli maksutuloon suhteutettuna 168 prosenttia (161) ja maksettuihin korvauksiin suhteutettuna 250 prosenttia (237). Tammikuun 2016 alussa voimaan tulleeseen Solvenssi II -säännöstöön liittyvää vakavaraisuuslaskentaa käsitellään osavuositarkastuksen Vakavaraisuus-osiossa.

Osakkuusyhtiö Nordea Bank AB

Nordea on Pohjoismaiden suurin pankki. Sillä on noin 11 miljoonaa asiakasta ja konttoreita noin 650 toimipaikassa. Markkina-arvolla mitattuna Nordea on kymmenen suurimman kattavia finanssipalveluja tarjoavan pankin joukossa Euroopassa. Nordean osake noteerataan Nasdaqin pörseissä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa. Sampo-konsernin tilinpäätöksessä Nordeaa käsitellään osakkuusyhtiönä ja se on kirjattu Omistusyhteisö-segmenttiin.

Sampo Oyj omisti 860 440 497 Nordean osaketta 31.12.2015, mikä vastaa 21,25 prosentin omistusosuutta. Yhdestä osakkeesta maksettu hinta oli keskimäärin 6,46 euroa, ja Sammon konsernitilinpäätöksessä näytettävä kirjanpitoarvo oli 8,49 euroa osakkeelta. Nordean osakkeen päätöskurssi oli 10,15 euroa 30.12.2015.

Nordean hallitus ehdottaa vuoden 2016 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,64 euroa osakkeelta (0,62). Hallitus on myös päättänyt uusista osingonjakoperiaatteista. Nordea pyrkii pitämään pääomarakenteensa vahvana konsernin pääoman hallinnan periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on kasvattaa osakekohtaista osinkoa vuosittain.

Jos varsinainen yhtiökokous hyväksyy hallituksen osinkoehdotuksen, Sampo Oyj saa Nordealta osinkoa 551 miljoonaa euroa 30.3.2016.

Tulos*

Milj. e	2015	2014	Muutos-%	Q4/2015	Q4/2014	Muutos-%
Rahoituskate	5 110	5 482	-7	1 241	1 356	-8
Liiketoiminnan tuotot yhteensä**	9 964	9 864	1	2 469	2 518	-2
Tulos ennen luottotappioita**	5 270	4 998	5	1 256	1 286	-2
Luottotappiot, netto	-479	-534	-10	-142	-129	10
Liikevoitto**	4 791	4 464	7	1 114	1 157	-4
Osakekohtainen tulos, laimennusvaikutuksen jälkeen, euroa (toiminnot yht.)	0,91	0,83		0,21	0,22	
Oman pääoman tuotto**, %	12,3	11,5		11,5	11,8	

* Jatkuvien toimintojen tunnusluvut (eivät sisällä Puolan myytyä pankki-, henkivakuutus- ja rahoitustoimintaa).

** Pois lukien kertaluonteiset erät (Q2/2014: uudelleenjärjestelykulut 190 milj. euroa, Q3/2014: Netsin myynnistä saatu voitto 378 milj. euroa ja aineettoman omaisuuden arvonalentumiskirjaus 344 milj. euroa, Q4/2015: voitto, joka saatiin kauppiaaspalvelutoiminnan myynnistä Netsille, 176 milj. euroa ennen veroja ja 263 milj. euron uudelleenjärjestelyvaraus).

Seuraava teksti perustuu Nordean 27.1.2016 julkaisemaan tulostiedotteeseen vuodelta 2015.

Vuosi 2015 oli haastava. Tilanteeseen vaikuttivat poikkeuksellisen matalat korot, markkinoiden myllerrykset ja geopoliittiset jännitteet. Näissä markkinaolosuhteissa Nordeat tuotot kasvoivat 3 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (prosentin euroissa). Kulut pienivät 4 prosenttia 4,7 miljardiin euroon tavoitteen mukaisesti. Lisäksi luottojen laatu parani vuoden aikana. Näiden tekijöiden ansiosta liikevoitto nousi edellisvuodesta 9 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (7 prosenttia euroissa), pois lukien kertaluonteiset erät.

Rahoituskate pieneni edellisvuodesta 4 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (-7 prosenttia euroissa). Rahoituskatteeseen kohdistui ankaria paineita, kun korot olivat matalalla. Sen sijaan etenkin säästämisen ja sijoittamisen palvelut kasvattivat tuottoja.

Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat edellisvuodesta 8 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (6 prosenttia euroissa). Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä kasvoi 19 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (20 prosenttia euroissa).

Liiketoiminnan kulut laskivat prosentin paikallisissa valuutoissa laskettuna (-4 prosenttia euroissa), pois lukien kertaluonteiset erät. Henkilöstökulut kasvoivat paikallisissa valuutoissa laskettuna 4 prosenttia, pois lukien uudelleenjärjestelykulut.

Jatkuvien toimintojen kulu/tuotto-suhde parani 2,2 prosenttiyksikköä 47,1 prosenttiin. Tämä on kaikkien aikojen paras Nordean raportoima kulu/tuotto-suhde.

Luottotappioiden nettomäärä pieneni 479 miljoonaan euroon. Nettomääräisten luottotappioiden osuus luotonannosta oli 0,14 prosenttia (0,15 prosenttia vuonna 2014).

Tulos kasvoi 11 prosenttia paikallisissa valuutoissa laskettuna (9 prosenttia euroissa) 3 662 miljoonaan euroon.

Valuuttakurssimuutokset pienensivät tuottoja ja kuluja noin 2 prosenttiyksikköä, kun lukuja verrataan vuoden 2014 lukuihin. Luotto- ja talletusvolyymeihin valuuttakurssimuutokset eivät vaikuttaneet.

Konsernin Basel III -säännösten mukaan laskettu ydinvakavaraisuussuhde (CET1) oli vuoden 2015 viimeisen neljänneksen lopussa 16,5 prosenttia, kun se edellisneljänneksen lopussa oli 16,3 prosenttia. Ydinvakavaraisuussuhteen paraneminen perustui riskipainotettujen erien pienenemiseen, jonka vaikutusta ydinpääoman väheneminen tosin jonkin verran heikensi.

Nordea toteuttaa kolmen seuraavan vuoden aikana muutosohjelman, jonka tavoitteena on aidosti digitaalinen pankki. Nordea käynnistää useita hankkeita, joilla pyritään hallitsemaan siirtymävaihe mahdollisimman tehokkaasti. Siksi pankki kirjasi vuoden viimeisellä neljänneksellä 263 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvarauksen. Muutosohjelma ja samaan aikaan tehtävät investoinnit peruspankkijärjestelmään yksinkertaistavat rakenteita ja vähentävät hallinnon monimutkaisuutta.

Kuten Nordean vuoden 2015 toisen neljänneksen tulostiedotteessa kerrottiin, konserni suunnittelee juridisen rakenteensa yksinkertaistamista. Tytäryritykset Suomessa, Norjassa ja Tanskassa on tarkoitus muuttaa ruotsalaisen emoyhtiön sivuliikkeiksi rajat ylittävien fuusioiden kautta. Asian valmistelu etenee suunnitelmien mukaan. Asia on tarkoitus esittää Nordean varsinaiselle yhtiökokoukselle maaliskuussa. Juridisen rakenteen muutokset edellyttävät muun muassa paikallisten viranomaisten hyväksyntää ja niiden kanssa käytävien keskustelujen myönteistä lopputulosta.

Lisätietoa Nordea Bank AB:stä ja sen vuoden 2015 tuloksista on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Henkivakuutus

Mandatum Life -konserni koostuu Sampo Oyj:n sataprosenttisesti omistamasta tytäryhtiöstä Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiöstä ja sen viidestä tytäryhtiöstä. Emoyhtiö Mandatum Life on vastuussa myynnistä ja kaikista vakuutusyhtiölain määräämistä toiminnoista. Tytäryhtiöt ovat Mandatum Life Palvelut Oy, Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy, Mandatum Life Fund Management S.A., Innova Henkilöstörahoisto Oy sekä Mandatum Life Insurance Baltic SE.

Tulos						
Milj. e	2015	2014	Muutos-%	Q4/2015	Q4/2014	Muutos-%
Vakuutusmaksutulo, netto	1 144	1 105	4	306	333	-8
Sijoitustoiminnan nettotuotot	632	540	17	292	70	317
Muut tuotot	18	5	227	7	2	252
Korvauskulut	-1 023	-876	17	-246	-253	-3
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	-462	-499	-7	-277	-70	298
Henkilöstökulut	-47	-46	2	-12	-12	-3
Muut kulut	-74	-60	25	-21	-18	13
Rahoituskulut	-6	-7	-10	-1	-2	-34
Tulos ennen veroja	181	163	11	48	50	-4
Avainluvut			Muutos			
Liikekustannussuhde, %	100,0	104,1	-4,1	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	12,7	11,4	1,3	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	522	509	13	-	-	-

Henkivakuutustoiminnan tulos ennen veroja vuodelta 2015 oli 181 miljoonaa euroa (163). Markkina-arvojen muutokset huomioiva laaja tulos verojen jälkeen oli 168 miljoonaa euroa (149). Oman pääoman tuotto (RoE) oli 12,7 prosenttia (11,4). Ilman vuoden 2015 aikana tehtyjä 109 miljoonan euron korkotäydennyksiä oman pääoman tuotto olisi ollut 18,5 prosenttia.

Sijoitusomaisuuden nettotuotot ilman sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä tuottoja kasvoivat 365 miljoonaan euroon (273) suurelta osin osakemarkkinoiden hyvän kehityksen ansiosta. Sijoitussidonnaisten vakuutusten tuotot olivat 239 miljoonaa euroa (267). Käyvän arvon rahasto oli 532 miljoonaa euroa (508) vuoden 2015 lopussa.

Mandatum Life -konsernin kokonaisvastuuvelka kasvoi 10,9 miljardiin euroon (10,4). Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvä vastuuvelka oli vuoden 2015 lopussa 5,9 miljardia euroa (5,3) eli 54 prosenttia (51) koko vastuuvelasta. Laskuperusteinen kanta jatkoi alenemistaan vuonna 2015 ja oli 5,0 miljardia euroa (5,1) vuoden 2015 lopussa. Korkeamman koron laskuperustekannat (4,5 ja 3,5 prosenttia) supistuivat 188 miljoonaa euroa vuoden 2015 kuluessa ja olivat 3,1 miljardia euroa.

Kokonaisuudessaan Mandatum Life on vahvistanut vastuovelkaansa 244 miljoonalla eurolla (135) alhaisen korkotason takia. Lukuun ei sisälly eriytettyyn kantaan liittyviä eriä. Diskonttokorko on alennettu 1,0 prosenttiin vuodelle 2016, 1,25 prosenttiin vuodelle 2017 ja 2,25 prosenttiin vuodelle 2018.

Eriytetyn ryhmäläkevakuutuskannan laskuperustekorko on alennettu 0,75 prosenttiin alkuperäisestä 3,5 prosentista täydentämällä vastuovelkaa 257 miljoonalla eurolla (241).

Mandatum Life -konsernilla oli 31.12.2015 sijoitusomaisuutta markkina-arvoin mitattuna 6,7 miljardia euroa (6,6), kun huomioon ei oteta 5,9 miljardin euron (5,3) suuruisia sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuvelan katteena olevia sijoituksia.

Mandatum Lifen alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuvelan katteena oleva omaisuus oli 31.12.2015 markkina-arvoin 5,5 miljardia euroa (5,3), josta 47 prosenttia (32) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 7 prosenttia (23) rahamarkkinoille, 29 prosenttia (30) osakkeisiin ja 16 prosenttia (16) vaihtoehtoihin sijoituksiin. Vuonna 2015 sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin oli 6,9 prosenttia (4,6). Korkosijoitusten duraatio oli vuoden 2015 lopussa 2,1 vuotta (2,0) ja keskimääräinen maturiteetti 2,8 vuotta (2,7). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla laskettuna (running yield) oli 3,2 prosenttia (3,2).

Eriytetyn kannan katteena olevien sijoitusten arvo oli 1,2 miljardia euroa (1,2), josta 71 prosenttia (48) oli korkosijoituksissa, 9 prosenttia (33) rahamarkkinoille, 12 prosenttia (8) osakkeisiin ja 8 prosenttia (11) vaihtoehtoihin sijoituksiin. Eriytetyn kannan sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin oli 3,8 prosenttia vuonna 2015. Joulukuun 2015 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 2,3 vuotta (2,1) ja keskimääräinen maturiteetti 3,8 vuotta (3,6). Korkosijoitusten keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla laskettuna (running yield) oli 1,4 prosenttia (1,3).

Eurooppalaiset vakuutusyhtiöt raportoivat vakavaraisuusasemansa 31.12.2015 viimeisen kerran ns. Solvenssi I -säännösten mukaisesti. Mandatum Life -konsernin vakavaraisuusasema säilyi vahvana ja Solvenssi I:n mukainen vakavaraisuusaste oli 23,6 prosenttia (22,9). Ns. Solvenssi II -säännöstö astui voimaan tammikuun 2016 alusta. Mandatum Lifen Solvenssi II:n mukaista vakavaraisuusasemaa käsitellään kohdassa Vakavaraisuus.

Henkivakuutusliiketoiminnan kustannus- ja riskiliikkeen tulokset olivat Mandatum Lifen historian parhaat. Kustannusliikkeen tulos nousi 25 miljoonaan euroon (19). Riskiliikkeen tulos muodostui poikkeuksellisen hyväksi ja oli 33 miljoonaa euroa (23).

Mandatum Life -konsernin omalla vastuulla oleva maksutulo nousi yhtiön historian korkeimmaksi ja oli 1 144 miljoonaa euroa (1 105). Sijoitussidonnainen maksutulo säilyi edellisvuoden tasolla ja oli 968 miljoonaa euroa (960). Baltiassa maksutulo oli 34 miljoonaa euroa (40). Mandatum Lifen markkinaosuus säilyi vakaana ja oli Suomessa 17,7 prosenttia (17,9). Baltiassa yhtiön markkinaosuus oli 8 prosenttia (11).

Omistusyhteisö

Sampo Oyj hallinnoi vahinko- ja henkivakuutustoimintaa harjoittavia tytäryhtiöitään. Lisäksi yhtiö omisti 31.12.2015 noin 21,2 prosenttia Pohjoismaiden suurimman pankin Nordean osakepääomasta. Nordea on Sampo Oyj:n osakkuusyhtiö.

Tulos						
Milj. e	2015	2014	Muutos-%	Q4/2015	Q4/2014	Muutos-%
Sijoitustoiminnan nettotuotot	76	29	165	16	6	146
Liiketoiminnan muut tuotot	18	15	19	5	4	37
Henkilöstökulut	-20	-20	1	-6	-6	0
Liiketoiminnan muut kulut	-12	-12	-6	-3	-4	-21
Rahoituskulut	-63	-23	176	-25	-2	1 241
Osuus osakkuusyritysten voitoista	751	680	10	173	179	-3
Tulos ennen veroja	749	669	12	160	178	-10
Avainluvut			Muutos			
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	57	57	0	-	-	-

Omistusyhteisö-segmentin tulos ennen veroja oli 749 miljoonaa euroa (669), josta 751 miljoonaa euroa (680) tuli Nordean vuoden 2015 tuloksesta kirjattavasta Sammon osuudesta. Ilman osuutta Nordean tuloksesta omistusyhteisö teki -1 miljoonan euron tuloksen (12). Ruotsin kruunun vahvistuminen kasvatti raportoituja rahoituskuluja 12 miljoonalla eurolla vuonna 2015. Vahvistuminen vaikutti erityisesti viimeisen vuosineljänneksen tulokseen.

Sampo Oyj:n omistus Nordea Bankista on kirjattu konsernitaseeseen 7,3 miljardiin euroon. Omistusosuuden markkina-arvo 31.12.2015 oli 8,7 miljardia euroa eli 10,15 euroa osaketta kohti. Sampo Oyj:n taseeseen sisältyi myös 2,4 miljardin euron (2,4) arvosta tytäryhtiöiden osakkeita.

Muut tapahtumat

Henkilöstö

Sampo-konsernin työntekijöiden määrä (FTE) oli vuonna 2015 keskimäärin 6 755 (6 739). Suurin liiketoiminta-alue on vahinkovakuutustoiminta, joka työllisti noin 91,4 prosenttia henkilöstöstä. Henkivakuutustoiminnassa toimi 7,7 prosenttia ja emoyhtiö Sampo Oyj:n palveluksessa työskenteli 0,8 prosenttia henkilöstöstä.

Maantieteellisesti Sampo-konsernin henkilöstömäärä jakautui siten, että Suomessa työskenteli 33 prosenttia, Ruotsissa 27 prosenttia ja Norjassa 20 prosenttia henkilöstöstä. Baltian maiden, Tanskan ja muiden maiden osuus henkilöstöstä oli yhteensä 20 prosenttia. Kaikkiaan Sampo-konsernissa työskenteli vuoden 2015 lopussa 6 782 henkeä.

Palkitseminen

Pitkäaikaisten kannustinohjelmien perusteella maksettiin vuonna 2015 palkkioita sosiaalikuluneen 34 miljoonaa euroa (26). Lyhytaikaisia kannustimia maksettiin sosiaalikulut mukaan lukien samalla ajanjaksolla 33 miljoonalla eurolla (33). Vuonna 2015 voimassa olevien pitkäaikaisten kannustinohjelmien tulovaikutus oli 33 miljoonaa euroa (34). Sampo-konsernin pitkäaikaisten kannustinohjelmien ehdot ovat luettavissa osoitteessa www.sampo.com/kannustinehdot.

Sampo-konserni julkaisee maaliskuussa 2016 palkka- ja palkkioselvityksen. Selvitys on laadittu vuonna 2015 hyväksytyn uuden hallinnointikoodin sallimalla tavalla lokakuussa 2010 julkaistun listayhtiöiden hallinnointikoodin 7. luvun (Palkitseminen) suositusten mukaisesti. Selvitys on luettavissa osoitteessa www.sampo.com/palkitseminen.

Osakkeet ja osakepääoma

Vuoden 2015 yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuudet hankkia Sammon omia A-sarjan osakkeita yhdessä tai useammassa erässä yhteensä enintään 50 000 000 kappaletta. Omia osakkeita voidaan hankkia muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen). Osakkeiden hankintahinta on enintään hankintahetkellä Sammon osakkeesta julkisessa kaupankäynnissä maksettava korkein hinta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Sampo Oyj ei ostanut vuonna 2015 omia osakkeitaan. Sampo ei ole hankkinut omia osakkeitaan myöskään katsauskauden päättymisen jälkeen.

Sampo Oyj vastaanotti vuonna 2015 kaikkiaan yhdeksän Arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaista liputusilmoitusta, joiden mukaan BlackRock, Inc.:n (veronro 32-0174421) ja sen rahastojen suoraan tai rahoitusinstrumenttien kautta omistamien Sammon A-osakkeiden kokonaismäärä oli joko laskenut alle viiden (5) prosentin tai noussut yli viiteen (5) prosenttiin Sampo Oyj:n kaikista osakkeista ja niiden tuottamien äänten yhteismäärästä. Oheisessa taulukossa on esitetty ilmoitetut omistusmuutokset. Muita liputusilmoituksia ei saatu.

Ilmoituksen päivämäärä	% osakkeista	% äänioikeuksista
4.8.2015	alle 5	alle 5
3.9.2015	yli 5 (5,02)	alle 5
7.9.2015	yli 5 (5,05)	yli 5 (5,00)
8.10.2015	yli 5 (5,03)	alle 5
9.10.2015	alle 5	alle 5
27.11.2015	yli 5 (5,02)	alle 5
30.11.2015	alle 5	alle 5
11.12.2015	yli 5 (5,00)	alle 5
14.12.2015	alle 5	alle 5

Sammon 27.11.2015 vastaanottama ilmoitus liittyi EU:n avoimuusdirektiivin muutoksen voimaantuloon.

Sampo Oyj on vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä vastaanottanut vielä kuusi liputus-ilmoitusta BlackRock Inc.:iltä ja sen rahastoilta. 25.1.2016 päivätyn ilmoituksen mukaan näiden omistus Sampo Oyj:n kaikista osakkeista oli noussut 5,04 prosenttiin kaikista osakkeista, 26.1.2016 päivätyn ilmoituksen mukaan omistus oli puolestaan laskenut alle 5 prosentin, 29.1.2016 omistus oli noussut yli 5 prosenttiin (5,02), 1.2.2016 jälleen laskenut alle 5 prosentin, 3.2.2016 noussut yli 5 prosenttiin (5,03) ja 4.2.2016 laskenut jälleen alle 5 prosentin. Osakkeisiin tai niihin oikeuttaviin rahoitusvälineisiin liittyvät äänioikeudet olivat koko ajan pysyneet alle viidessä (5) prosentissa kaikista Sammon osakkeisiin liittyvistä äänistä.

Liputusilmoitukseen liittyvät yksityiskohdat ovat nähtävillä osoitteessa www.sampo.com/fi/osake/liputusilmoitukset.

Sisäiset osingot

Sampo-konsernin emoyhtiö Sampo Oyj sai tytäryhtiöiltään ja osakkuusyhtiöltään Nordea Bank AB:lta vuonna 2015 osinkoina 1,220 miljardia euroa. Vuonna 2015 vastaanotettiin seuraavat osingot:

- 25.3.2015, Mandatum Life: 100 miljoonaa euroa;
- 30.3.2015, Nordea Bank AB: 533 miljoonaa euroa;
- 8.12.2015, If Vahinkovakuutus: 5,5 miljardia Ruotsin kruunua (n. 587 miljoonaa euroa).

Nordea Bank AB:n hallitus esitti 27.1.2016, että sen 17.3.2016 kokoontuva varsinainen yhtiökokous jakaisi osinkoa 0,64 euroa osakkeelta. Sammon nykyisellä osakeomistuksella osinko on noin 551 miljoonaa euroa. Ehdotettu osingonmaksupäivä on 30.3.2016.

Mandatum Life aikoo maksaa 125 miljoonan euron osingon vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä. If Vahinkovakuutus maksaa osinkonsa yleensä vuoden lopulla.

Luottoluokitukset

Sampo-konserniin kuuluvien yhtiöiden luottoluokituksissa ei vuonna 2015 tapahtunut muutoksia. Syyskuussa 2015 Moody's vahvisti Ifin ja Sampo Oyj:n luokitukset ja muutti näkymät myönteisiksi.

Yhtiö	Moody's		Standard & Poor's	
	Luokitus	Näkymä	Luokitus	Näkymä
Sampo Oyj	Baa2	Myönteinen	Ei luokitusta	-
If Skadeförsäkring Ab (Ruotsi)	A2	Myönteinen	A	Vakaa
If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (Suomi)	A2	Myönteinen	A	Vakaa

Vakavaraisuus

Sampo-konsernin liiketoimintamalli perustuu kolmeen liiketoiminta-alueeseen. Kukin liiketoiminta-alue hallinnoi itsenäisesti omia riskejään ja varaa riittävän määrän pääomaa riskiensä kattamiseksi.

Emoyhtiö Sampo Oyj, joka ei itse harjoita liiketoimintaa, on rakenteellisesti alisteinen liiketoiminta-alueilleen. Siten se on riippuvainen näiden taloudellisesta menestyksestä ja velvoitteista. Emoyhtiön preferenssinä on ylläpitää liiketoiminta-alueilla sellaista tuloksen, riskien ja pääoman tasapainoa, joka tukee liiketoiminta-alueiden kykyä maksaa vakaita osinkoja sen jälkeen, kun ne ovat hoitaneet omat velvoitteensa.

Sampo-konsernissa alakonsernit eivät pääomita toisiaan ristiin, vaan emoyhtiö hoitaa tarvittaessa niiden pääomituksen. Näin ollen emoyhtiö suosii yleensä ottaen alhaista velkaantuneisuutta ja riittäviä likviditeettipuskureita voidakseen järjestää likviditeettiä liiketoiminta-alueiden sitä tarvitessa.

Vakuutusalakonsernit If Vahinkovakuutus ja Mandatum Life ovat noudattaneet 1.1.2016 alkaen vakavaraisuuslaskelmissaan Solvenssi II -säännöstöä.

If-konserni on useiden vuosien ajan käyttänyt sisäistä taloudellisen pääoman malliaan verratakseen riskeihin vaadittavaa pääomaa käytettävissä oleviin pääomiin. Yhtiö on vuodesta 2011 alkaen kehittänyt sisäistä taloudellisen pääoman malliaan viranomaisten kanssa ns. ennakkohakemusmenettelyssä, jotta malli vastaisi Solvenssi II -vaatimuksia. Tämän vuoksi If aikoi käyttää osittaista sisäistä malliaan määritellään Solvenssi II:n mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen (SCR) ja viranomaisille jätettiin hakemus kyseisen mallin hyväksynnälle kesäkuussa 2015.

Luvanhakuprosessin oltua edelleen kesken 1.1.2016 If veti pois Suomen finanssivalvonnalle (Fiva) jättämänsä hakemuksen. If-konserni aikoo käyttää Solvenssi II:n mukaista standardikaavaa ja arvioida tilannetta sen vaatimalla tavalla. Standardikaava eroaa Ifin sisäisestä taloudellisen pääoman mallista pääasiallisesti siten, että se ei ota huomioon maantieteellistä hajautusta.

Standardikaavassa pääomavaatimus on karkeasti arvioiden 400 miljoonaa euroa suurempi kuin osittaisessa sisäisessä mallissa. Tällä ei kuitenkaan ole käytännön merkitystä If-konsernin

pääomitukseseen, sillä If-konsernin Standard & Poor'silta saama A-luottoluokitus edellyttää huomattavasti suurempia pääomia. Solvenssi II:n standardikaavan mukainen If-konsernin pääoman vaade oli joulukuun 2015 lopussa 2 073 miljoonaa euroa ja omat varat olivat 3 202 miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste oli 154 prosenttia. S&P:n A-luottoluokituksen mukainen tavoitepääoma (TTC) oli vuoden 2015 lopussa 3 058 miljoonaa euroa ja muokatun pääoman kokonaismäärä (TAC) oli 3 455 miljoonaa euroa.

Mandatum Life haki huhtikuussa 2015 Fivalta lupaa siirtymäsäännösten soveltamisesta vastuuvelan laskentaan. Hakemusta täydennettiin toukokuussa 2015 viranomaisen toiveesta. Fiva antoi 11.8.2015 luvan siirtymäsäännösten käyttöön.

Siirtymäsäännöksiä sovellettaessa Mandatum Lifen vakavaraisuussuhde oli 31.12.2015 vahva, 158 prosenttia. Arvioidut omat varat olivat 1 913 miljoonaa euroa ja ylittivät siten 1 212 miljoonan euron suuruisen Solvenssi II -pääomavaateen 701 miljoonalla eurolla. Ilman siirtymäsäännöksiä omat varat olisivat olleet 1 347 miljoonaa euroa ja vakavaraisuusvaade 1 307 miljoonaa euroa, ja tämän seurauksena vakavaraisuussuhde olisi ollut 103 prosenttia.

Sampo-konserni on luokiteltu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta (2004/699) annetun lain mukaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymäksi. Laki perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2002/87/EY finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyriyten ja sijoituspalveluyriyten lisävalvonnasta. Lakia muutettiin Solvenssi II ja Basel III -sääntöjen vaatimusten mukaiseksi 1.1.2016 alkaen.

Konsernin vakavaraisuuspääoman perustana on konsernin konsolidoitu omapääoma. Sektorikohtaiset erät lisätään siihen, kun taas aineettomat erät ja muut vähennyserät vähennetään siitä.

Sampo-konsernin vakavaraisuus

Milj. e	31.12.2015	31.12.2014
Konsernitaseen oma pääoma	11 411	10 924
Toimialakohtaiset erät	1 658	1 685
Aineettomat hyödykkeet ja toimialakohtaiset vähennykset	-3 470	-3 426
Ryhmittymän omat varat, yhteensä	9 599	9 183
Omien varojen vaatimukset, yhteensä	4 983	4 901
Ryhmittymän vakavaraisuus	4 616	4 282
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (Omat varat suhteessa minimivaatimukseen, %)	192,6	187,4

Konsernin vakavaraisuussuhde (ryhmittymän omat varat suhteessa minimivaatimukseen) oli Solvenssi I -säännöksiä vakuutusyhtiöihin sovellettaessa joulukuun 2015 lopussa 193 prosenttia (187). Solvenssi II -säännöksiä sovellettaessa vakavaraisuussuhde olisi ollut 145 prosenttia.

Lisätietoja Sampo-konsernin vakavaraisuuslaskennasta on saatavilla vuoden 2015 vuosikertomuksen riskienhallintaliitteestä.

Velkarahoitus

Sampo Oyj:llä oli 31.12.2015 velkarahoitusta 2 302 miljoonaa euroa (2 192) ja korkoa kerryttäviä omaisuuseriä 1 343 miljoonaa euroa (1 233). Korkoa kerryttäviin omaisuuseriin sisältyvät pankkitilit, 579 miljoonaa euroa (465) tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden liikkeelle laskemia pääomalainoja sekä 25 miljoonaa euroa muita rahamarkkinainstrumentteja. Vuoden 2015 lopulla nettovelka oli 959 miljoonaa euroa (960). Nettovelkalaskelmaan sisältyvät vain korkoa kerryttävät varat ja velat. Sampo Oyj:n bruttovelka oli 32 prosenttia (31) yhtiön omasta pääomasta ja velkaisuusaste oli 24 prosenttia (24).

Sampo Oyj:n taseessa 31.12.2015 olleet rahoitusvelat koostuivat 1 997 miljoonan euron (1 888) senioriehtoisista joukkovelkakirjalainoista ja 305 miljoonan euron (305) arvoisista liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista. Sampo Oyj:n velan keskikorko oli 31.12.2015 ilman koronvaihtosopimuksia 1,45 prosenttia (1,74).

Lisätietoja Sampo-konsernin liikkeeseen laskemista lainoista on saatavilla osoitteessa www.sampo.com/velkarahoitus.

Tulevaisuuden näkymät

Näkymät vuodelle 2016

Sampo-konsernin liiketoiminta-alueiden odotetaan raportoivan hyvän toiminnallisen tuloksen vuonna 2016.

Markkina-arvoiset tulokset ovat kuitenkin varsinkin henkivakuutustoiminnassa vahvasti sidoksissa pääomamarkkinoiden kehitykseen. Matala korkotaso luo lisäksi haastavan ympäristön erääntyvien korkosijoitusten uudelleen sijoittamiseen.

Vahinkovakuutustoiminnan odotetaan vuonna 2016 saavuttavan kirkkaasti yhdistetty kulusuhde -tavoitteensa, jonka mukaisesti pitkän aikavälin kulusuhde on alle 95 prosenttia.

Nordean vaikutuksen konsernin tulokseen odotetaan olevan huomattava.

Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä

Sampo-konserni altistuu päivittäisessä liiketoiminnassaan lukuisille riskeille ja epävarmuustekijöille ensisijaisesti erillisinä johdettujen keskeisten liiketoimintayksiköidensä kautta. Emoyhtiö Sampo Oyj:n oma altistuminen riskeille on vähäistä.

Sampo-konsernin kannattavuuteen ja sen vaihteluihin vaikuttavat eniten markkina-, luotto-, vakuutus- ja operatiiviset riskit, joita keskeiset liiketoimintayksiköt kvantifioivat itsenäisesti. Konsernitasolla riskien lähteet ovat samoja, mutta hajautusvaikutusten takia ne eivät ole suoraan yhteenlaskettavissa.

Ennalta arvaamattomat, merkittävät tapahtumat voivat vaikuttaa Sampo-konsernin kannattavuuteen välittömästi. Epävarmuustekijöiden identifiointi on helpompaa kuin epävarmuustekijöiden todennäköisyyksien, ajoituksen ja mahdollisten taloudellisten vaikutusten laajuuden arviointi. Tällä hetkellä on olemassa lukuisia yleisesti tunnistettuja makrotaloudellisia, poliittisia ja muita epävarmuuden lähteitä, jotka voivat vaikuttaa finanssialaan monella tavoin negatiivisesti.

Muita epävarmuuden lähteitä ovat toimintaympäristön ennalta arvaamattomat rakenteelliset muutokset sekä jo tunnistetut trendit ja mahdolliset laajakantoiset tapahtumat. Näillä ulkoisilla tekijöillä voi olla vaikutuksia liiketoiminnan harjoittamiseen myös pitkällä aikavälillä.

Voitonjakoehdotus

Sampo Oyj:n osinkopolitiikan mukaan maksettujen osinkojen kokonaismäärä on vähintään 50 prosenttia konsernin vuotuisesta nettotuloksesta (satunnaiset erät pois lukien). Osingonjaon lisäksi voidaan ostaa omia osakkeita.

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat olivat 7 053 102 301,21 euroa, josta tilikauden voitto on 1 227 831 784,12 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle osinkoa maksettavaksi 2,15 euroa kullekin yhtiön 560 000 000 osakkeelle. Maksettavien osinkojen yhteismäärä on 1 204 000 000,00 euroa. Loput varoista jätetään yhtiön omaan pääomaan.

Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 25.4.2016 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 3.5.2016.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

SAMPO OYJ
Hallitus

Lisätiedot

Talousjohtaja **Peter Johansson**, puh. 010 516 0010

Sijoittajasuhde- ja viestintäjohtaja **Jarmo Salonen**, puh. 010 516 0030

IR-päällikkö **Essi Nikitin**, puh. 010 516 0066

Viestintäpäällikkö **Maria Silander**, puh. 010 516 0031

Tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi

Sampo järjestää median edustajille suomenkielisen tiedotustilaisuuden hotelli Kämpin Paavo Nurmi-kabinetissa (Pohjoisesplanadi 29, Helsinki) tänään klo 12.30.

Analyytikoille ja sijoittajille järjestetään englanninkielinen puhelinkonferenssi klo 16.00. Puhelinkonferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon (09) 8171 0495, +46 (0)8 566 42 702, +44 (0)20 3194 0552 tai +1 855 716 1597.

Puhelinkonferenssia voi seurata samanaikaisesti myös internetissä osoitteessa www.sampo.com/tulos. Puhelinkonferenssin tallenne on kuunneltavissa myöhemmin samassa osoitteessa.

Tämän lisäksi tulostiedotetta täydentävä englanninkielinen esitysaineisto on nähtävissä osoitteessa www.sampo.com/tulos.

Sampo julkaisee vuoden 2016 tammi-maaliskuun osavuositarkastuksensa 11.5.2016.

Jakelu:

Nasdaq Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
Finanssivalvonta
www.sampo.com

Konsernin taloudellinen kehitys

Tunnusluvut

Konserni		1-12/2015	1-12/2014
Voitto ennen veroja	Milj.e	1 888	1 759
Oman pääoman tuotto käyvin arvo (RoE)	%	14,0	10,9
Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvo)	%	7,2	5,6
Omavaraisuusaste	%	32,1	31,5
Konsernin vakavaraisuus ¹⁾	Milj.e	4 616	4 282
Konsernin vakavaraisuussuhde	%	192,6	187,4
Henkilöstön keskim. lukumäärä		6 755	6 739
Vahinkovakuutus			
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	4 559	4 634
Vakuutusmaksutuotot	Milj.e	4 344	4 457
Voitto ennen veroja	Milj.e	960	931
Oman pääoman tuotto käyvin arvo (RoE)	%	21,5	18,1
Riskisuhde ²⁾	%	66,6	65,1
Toimintakulusuhde ²⁾	%	18,8	22,5
Vahinkosuhde, ilman perustekorkokulua ²⁾	%	72,4	70,9
Liikekulusuhde ²⁾	%	13,0	16,7
Yhdistetty kulusuhde, ilman perustekorkokulua	%	85,4	87,7
Henkilöstön keskim. lukumäärä		6 176	6 173
Henkivakuutus			
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	1 149	1 110
Voitto ennen veroja	Milj.e	181	163
Oman pääoman tuotto käyvin arvo (RoE)	%	12,7	11,4
Liikekustannussuhde	%	100,0	104,1
Henkilöstön keskim. lukumäärä		522	509
Omistusyhteisö			
Voitto ennen veroja	Milj.e	749	669
Henkilöstön keskim. lukumäärä		57	57
Osakekohtaiset tunnusluvut			
Osakekohtainen tulos	euro	2,96	2,75
Osakekohtainen tulos, ml. muut laajan tuloksen erät	euro	2,79	2,11
Osakekohtainen oma pääoma	euro	20,38	19,51
Osakekohtainen substanssi	euro	23,79	22,63
Antioikaistu ylin kurssi	euro	49,40	39,98
Antioikaistu alin kurssi	euro	37,20	33,71
Osakekannan markkina-arvo	Milj.e	26 320	21 739

¹⁾ Konsernin vakavaraisuus on laskettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (2004/699) kolmannen luvun mukaisesti konsolidointimenetelmällä.

²⁾ Vahinkovakuustoiminnan tunnusluvut on laskettu toimintokohtaisten kulujen pohjalta eikä niitä siksi voida johtaa suoraan konsernin tuloslaskelmasta. Vahinkovakuustoiminnan tulosanalyysi on esitetty liitteessä 16.

Keskimääräisenä ja välitilinpäätöspäivän osakemääränä on käytetty 560 000 000 kappaletta.

Kiinteistöjen arvostuserot on otettu huomioon laskettaessa kokonaispääoman tuottoa, oman pääoman tuottoa, omavaraisuusastetta sekä osakekohtaista substanssia. Veroina on otettu huomioon tilikauden tulosta vastaava vero sekä laskennallinen verovelka kiinteistöjen arvostuseroista.

Kokonaispääoman sekä oman pääoman tuoton laskennassa on käytetty konsernin laajaa tulosta.

Vakuustoiminnan tunnusluvut on laskettu valtiovarainministeriön asetuksen ja sitä tarkentavan Finanssivalvonnan ohje- ja määräyskokoelman mukaisesti.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (käyvin arvo), %

$$\begin{aligned} &+ \text{kauden laaja tulos} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &+ \text{oma pääöma yhteensä} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &\quad (\text{vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo}) \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvo), %

$$\begin{aligned} &+ \text{liikevoitto} \\ &\pm \text{muut laajan tuloksen erät ennen veroja} \\ &+ \text{korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ &+ \text{vastuuvelan perustekorko} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserojen muutos} \\ &+ \text{taseen loppusumma} \\ &- \text{sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot} \\ &\quad (\text{vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo}) \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

Omavaraisuusaste (käyvin arvo), %

$$\begin{aligned} &+ \text{oma pääöma yhteensä} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &+ \text{taseen loppusumma} \\ &\pm \text{sijoitusten arvostuserot} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen riskisuhde, %

$$\begin{aligned} &+ \text{korvauskulut} \\ &- \text{korvausten käsittelykulut} \\ &\quad \text{vakuutusmaksutuotot} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen toimintakulusuhde, %

$$\begin{aligned} &+ \text{liikekulut} \\ &+ \text{korvausten käsittelykulut} \\ &\quad \text{vakuutusmaksutuotot} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen vahinkosuhde, %

$$\begin{aligned} &\text{korvauskulut} \\ &\quad \text{vakuutusmaksutuotot} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen liikekulusuhde, %

$$\begin{aligned} &\text{liikekulut} \\ &\quad \text{vakuutusmaksutuotot} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde, %

vahinkosuhde + liikekulusuhde

Henkivakuutuksen liikekustannussuhde, %

$$\begin{aligned} &+ \text{liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta} \\ &+ \text{korvausten selvittelykulut} \\ &\quad \text{kuormitustulo} \end{aligned} \quad \times 100 \%$$

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen oma pääoma

oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osakekohtainen substanssi

+ oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
± noteeratun osakkuusyhtiön arvostusero konsernissa
± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osakekannan markkina-arvo

osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä x raportointikauden viimeinen kaupantekokurssi

Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain

Milj. e	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015	10-12/2014
Vakuutusmaksutulo	1 191	1 027	1 364	1 940	1 232
Sijoitustoiminnan nettotuotot	374	-194	158	659	145
Liiketoiminnan muut tuotot	15	9	13	9	9
Korvauskulut	-949	-861	-1 090	-1 017	-958
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-84	584	30	-1 031	132
Henkilöstökulut	-146	-153	11	-151	-148
Liiketoiminnan muut kulut	-139	-121	-147	-138	-151
Rahoituskulut	-27	-2	-19	-20	-3
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	179	171	208	235	189
Kauden voitto ennen veroja	413	460	528	487	447
Verot	-49	-62	-69	-52	-56
Kauden voitto	364	398	459	435	391
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	39	-85	-8	19	-112
Myytavissä olevat rahoitusvarat	129	-409	-170	344	-32
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	45	-109	73	8	-137
Verot	-27	87	33	-71	7
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	185	-517	-71	300	-274
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-21	3	78	-46	-49
Verot	5	-1	-19	11	12
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-16	2	59	-34	-36
KAUDEN LAAJA TULOS	533	-116	447	701	80

Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS

Milj. e	Liite	1-12/2015	1-12/2014
Vakuutusmaksutulo	1	5 522	5 544
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	998	898
Liiketoiminnan muut tuotot		46	32
Korvauskulut	3	-3 917	-3 771
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos		-502	-489
Henkilöstökulut	4	-438	-603
Liiketoiminnan muut kulut		-545	-558
Rahoituskulut		-68	-29
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista		793	735
Kauden voitto ennen veroja		1 888	1 759
Verot		-232	-220
Kauden voitto		1 656	1 540
Kauden muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		-35	-174
Myytavissä olevat rahoitusvarat		-106	72
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä		16	-168
Verot		21	-15
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoina verojen jälkeen		-103	-285
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot		14	-101
Verot		-3	26
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoina verojen jälkeen		11	-76
KAUDEN LAAJA TULOS		1 564	1 179
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)		2,96	2,75

Konsernitase, IFRS

Milj. e	Liite	12/2015	12/2014
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		26	24
Sijoituskiinteistöt		191	195
Aineettomat hyödykkeet	5	724	715
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä		7 679	7 447
Rahoitusvarat	6, 7, 8, 9, 10	17 189	16 930
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	11	5 847	5 259
Laskennalliset verosaamiset		36	86
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista		242	240
Muut varat		1 708	1 781
Käteiset varat		1 997	2 074
Varat yhteensä		35 639	34 750
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	12	14 447	14 248
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	13	5 841	5 289
Rahoitusvelat	14	2 375	2 423
Laskennalliset verovelat		468	504
Varaukset		51	63
Eläkevelvoitteet		90	265
Muut velat		957	1 035
Velat yhteensä		24 228	23 827
Oma pääoma			
Osakepääoma		98	98
Rahastot		1 531	1 531
Kertyneet voittovarot		9 325	8 655
Muut oman pääoman erät		457	639
Oma pääoma yhteensä		11 411	10 924
Oma pääoma ja velat yhteensä		35 639	34 750

Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. e	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Vara- rahasto	SVOP- rahasto	Voitto- varat 1)	Muunto- erot 2)	Myytävissä olevat rahoitus- varat 3)	Yht.
Oma pääoma 1.1.2014	98	0	4	1 527	8 175	-136	976	10 643
Muutokset omassa pääomassa								
Nostamatta jätettyjen osinkojen palautus					8			8
Osingonjako					-924			-924
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista					17			17
Kauden voitto					1 540			1 540
Muut laajan tuloksen erät					-160	-264	64	-361
Oma pääoma 31.12.2014	98	0	4	1 527	8 655	-400	1 039	10 924
Muutokset omassa pääomassa								
Nostamatta jätettyjen osinkojen palautus					8			8
Osingonjako					-1 092			-1 092
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista					7			7
Kauden voitto					1 656			1 656
Muut laajan tuloksen erät					90	-72	-111	-92
Oma pääoma 31.12.2015	98	0	4	1 527	9 325	-472	929	11 411

¹⁾ IAS 19 Eläkelveloitteet standardin nettovaikutus voittovarioihin oli 90 (-160) milj. e.

²⁾ Muut laajan tuloksen erät sisältävät myös konsernin omistussuuden mukaisen osuuden osakkuusyhtiö Nordean vastaavista eristä. Voittovarot sisältävät 80 (-85) milj. euron osuuden Nordean etuusperusteisten eläkkeiden vakuutusmatemaattisista voitoista/tappioista. Muuntoerot sisältävät -37 (-90) milj. euron osuuden Nordean muuntoeroista. Myytävissä olevat varat puolestaan sisältävät -26 (7) milj. euron osuuden Nordean myytävissä olevien rahoitusvarojen käypien arvojen muutoksista.

³⁾ Myytävissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu omaan pääomaan kauden arvostusta 244 (177) milj. euroa. Kauden tulokseen on siirretty -318 (-120) milj. euroa. Eriytetylle Suomi-vakuutuskannalle siirretty osuus oli 10 milj. euroa.

Muuntoeroihin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, rahavirtasuojaukseen sekä eläkelveloitteisiin sisältyvät määrät ovat laajaan tulokseen kirjattuja verovaikutuksella huomioituja eriä.

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. e	1-12/2015	1-12/2014
Kauden alun rahavarat	2 074	785
Liiketoiminnan rahavirta	339	1 638
Investointien rahavirta	582	377
Rahoituksen rahavirta	-999	-725
Maksetut osingot	-1 079	-913
Vieraan pääoman lisäys	1 011	1 199
Vieraan pääoman vähennys	-931	-1 012
Kauden lopun rahavarat	1 997	2 074

Rahavirtalaskelmassa esitetään kauden rahavirrat jaoteltuina liiketoiminnan, investointien sekä rahoituksen rahavirtoihin. Liiketoiminnan rahavirta sisältää varsinaisen liiketoiminnan rahavirrat. Rahavirrat sijoituksista tytä- ja osakkuusyhtiöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin sijoituksiin esitetään investointien rahavirrassa. Rahoituksen rahavirrassa esitetään rahavirrat, jotka johtuvat toiminnan rahoittamisesta oman tai vieraan pääoman ehdoin. Rahavarat sisältävät käteiset varat sekä muut enintään 3 kuukauden pituiset talletukset.

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sammon konsernitilinpäätös laaditaan EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (*International Financial Reporting Standards, IFRS*) mukaisesti. Osavuositilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu IAS 34 *Osavuositilinpäätökset* -standardia. Osavuositilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja laskentamenetelmät ovat olennaisilta osiltaan samat kuin konsernitilinpäätöksessä vuodelta 2014.

Sampo otti vuoden 2015 alusta käyttöön uusia tai muutettuja standardeja tai tulkintoja. Standardit ja tulkinnat löytyvät Sammon vuoden 2014 tilinpäätöksen laatimisperiaatteista. Tilinpäätös on luettavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosikertomus.

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-31.12.2015

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	4 378	1 144	-	-	5 522
Sijoitustoiminnan nettotuotot	304	632	76	-14	998
Liiketoiminnan muut tuotot	28	18	18	-17	46
Korvauskulut	-2 894	-1 023	-	-	-3 917
Vakuutus- ja sijoitussopimus- velkojen muutos	-34	-462	-	-5	-502
Henkilöstökulut	-371	-47	-20	-	-438
Liiketoiminnan muut kulut	-477	-74	-12	17	-545
Rahoituskulut	-16	-6	-63	18	-68
Osuus osakkuusyriytysten voitoista/tappioista	42	0	751	-	793
Voitto ennen veroja	960	181	749	-2	1 888
Verot	-195	-36	-1	0	-232
Kauden voitto	765	144	749	-1	1 656
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-35	-	-	-	-35
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-148	32	2	8	-106
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-	16	-	16
Verot	32	-9	0	-2	21
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-151	24	18	6	-103
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	14	-	-	-	14
Verot	-3	-	-	-	-3
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	11	-	-	-	11
KAUDEN LAAJA TULOS	624	168	766	5	1 564

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1.-31.12.2014

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	4 464	1 105	-	-24	5 544
Sijoitustoiminnan nettotuotot	353	540	29	-23	898
Liiketoiminnan muut tuotot	27	5	15	-16	32
Korvauskulut	-2 902	-876	-	8	-3 771
Vakuutus- ja sijoitussopimus- velkojen muutos	-6	-499	-	16	-489
Henkilöstökulut	-537	-46	-20	-	-603
Liiketoiminnan muut kulut	-502	-60	-12	16	-558
Rahoituskulut	-20	-7	-23	20	-29
Osuus osakkuusyriytysten voitoista/tappioista	54	0	680	-	735
Voitto ennen veroja	931	163	669	-3	1 759
Verot	-190	-29	0	1	-220
Kauden voitto	740	133	669	-2	1 540
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-174	0	-	-	-174
Myytavissä olevat rahoitusvarat	45	20	4	2	72
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-	-168	-	-168
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	-10	-4	-1	0	-15
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-138	16	-165	2	-285
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläke- järjestelyistä syntyvät vakuutus- matemaattiset voitot ja tappiot	-101	-	-	-	-101
Verot	26	-	-	-	26
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-76	-	-	-	-76
KAUDEN LAAJA TULOS	526	149	504	0	1 179

Tase segmenteittäin 31.12.2015

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	19	5	3	-	26
Sijoituskiinteistöt	15	180	-	-4	191
Aineettomat hyödykkeet	564	160	0	-	724
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	374	0	7 305	-	7 679
Rahoitusvarat	10 566	6 039	3 243	-2 659	17 189
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	5 865	-	-18	5 847
Laskennalliset verosaamiset	27	-	12	-4	36
Saamiset jälleenvakuutus- sopimuksista	239	3	-	-	242
Muut varat	1 541	127	51	-10	1 708
Käteiset varat	775	482	739	-	1 997
Varat yhteensä	14 119	12 860	11 354	-2 695	35 639
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitus- sopimuksista	9 433	5 014	-	-	14 447
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	5 858	-	-18	5 841
Rahoitusvelat	216	133	2 314	-289	2 375
Laskennalliset verovelat	314	154	-	0	468
Varaukset	51	-	-	-	51
Eläkevelvoitteet	90	-	-	-	90
Muut velat	669	167	133	-11	957
Velat yhteensä	10 772	11 327	2 447	-318	24 228
Oma pääoma					
Osakepääoma					98
Rahastot					1 531
Kertyneet voittovarot					9 325
Muut oman pääoman erät					457
Oma pääoma yhteensä					11 411
Oma pääoma ja velat yhteensä					35 639

Tase segmenteittäin 31.12.2014

Milj. e	Vahinko- vakuutus	Henki- vakuutus	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Varat					
Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	16	5	3	-	24
Sijoituskiinteistöt	20	179	-	-4	195
Aineettomat hyödykkeet	555	160	0	-	715
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	381	0	7 065	-	7 447
Rahoitusvarat	11 021	5 665	2 959	-2 715	16 930
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	5 282	-	-23	5 259
Laskennalliset verosaamiset	76	-	13	-4	86
Saamiset jälleenvakuutus- sopimuksista	237	3	-	-	240
Muut varat	1 533	208	50	-11	1 781
Käteiset varat	448	858	768	-	2 074
Varat yhteensä	14 288	12 359	10 859	-2 756	34 750
Velat					
Velat vakuutus- ja sijoitus- sopimuksista	9 183	5 065	-	-	14 248
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	5 312	-	-23	5 289
Rahoitusvelat	373	186	2 203	-339	2 423
Laskennalliset verovelat	382	123	-	-1	504
Varaukset	63	-	-	-	63
Eläkevelvoitteet	265	-	-	-	265
Muut velat	702	209	134	-11	1 035
Velat yhteensä	10 969	10 895	2 337	-374	23 827
Oma pääoma					
Osakepääoma					98
Rahastot					1 531
Kertyneet voittovarot					8 655
Muut oman pääoman erät					639
Oma pääoma yhteensä					10 924
Oma pääoma ja velat yhteensä					34 750

Muut liitetiedot, Milj. e

1 Vakuutusmaksut

Vahinkovakuutustoiminta	1-12/2015	1-12/2014
Vakuutus sopimuksista		
Vakuutusmaksutulo, ensivakuutus	4 464	4 550
Vakuutusmaksutulo, jälleenvakuutus	95	84
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	4 559	4 634
Jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksutulosta	-181	-170
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	4 378	4 464
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuun muutos	-39	-3
Jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksuvastuun muutoksesta	5	-3
Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusmaksutuotot yhteensä	4 344	4 457
Henkivakuutustoiminta	1-12/2015	1-12/2014
Vakuutus sopimuksista		
Vakuutusmaksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	146	143
Vakuutusmaksutulo sijoitussidonnaisista vakuutus sopimuksista	575	513
Vakuutusmaksutulo muista sopimuksista	2	2
Yhteensä	723	658
Jälleenvakuutus sopimukset	2	4
Sijoitus sopimuksista		
Maksutulo sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä	30	1
Maksutulo sijoitussidonnaisista sopimuksista	394	448
Yhteensä	424	449
Jälleenvakuuttajien osuus	-5	-5
Henkivakuutustoiminta yhteensä	1 144	1 105
Kerta- ja jatkuvat vakuutusmaksut ensivakuutuksesta		
Jatkuvat vakuutusmaksut, vakuutus sopimukset	287	282
Kertamaksut, vakuutus sopimukset	436	375
Kertamaksut, sijoitus sopimukset	424	449
Yhteensä	1 147	1 106
Segmenttien väliset eliminoinnit	-	-24
Konserni yhteensä	5 522	5 544

2 Sijoitustoiminnan nettotuotot >

Vahinkovakuutustoiminta	1-12/2015	1-12/2014
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-4	-28
Lainoista ja muista saamisista	18	21
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	195	251
Osakkeet ja osuudet	157	173
Yhteensä	351	424
Yhteensä rahoitusvaroista	365	417
Palkkiokulut	-19	-14
Kulut muista kuin rahoitusveloista	-4	-5
Diskonttauksen purkuvaikutus	-38	-45
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	304	353

> 2 Sijoitustoiminnan nettotuotot >

Henkivakuutustoiminta	1-12/2015	1-12/2014
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-90	-97
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyistä rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	2	2
Osakkeet ja osuudet	0	0
Yhteensä	2	2
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset	18	48
Osakkeet ja osuudet	240	232
Lainat ja muut saamiset	1	3
Muut	-21	-16
Yhteensä	239	267
Lainoista ja muista saamisista	30	44
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	143	147
Osakkeet ja osuudet	280	155
Yhteensä	423	302
Yhteensä rahoitusvaroista	604	518
Muista varoista	15	8
Palkkiotuotot, netto	13	13
Henkivakuutustoiminta yhteensä	632	540

> 2 Sijoitustoiminnan nettotuotot

Omistusyhteisö	1-12/2015	1-12/2014
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	7	1
Lainoista ja muista saamisista	9	-4
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	43	29
Osakkeet ja osuudet	17	3
Yhteensä	60	32
Omistusyhteisö yhteensä	76	29
Segmenttien väliset eliminoinnit	-14	-23
Konserni yhteensä	998	898

3 Korvauskulut

Vahinkovakuutustoiminta	1-12/2015	1-12/2014
Maksetut korvaukset	-2 712	-2 930
Jälleenvakuuttajien osuus	61	195
Maksetut korvaukset, netto	-2 651	-2 735
Korvausvastuun muutos	-233	11
Jälleenvakuuttajien osuus	-10	-178
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	-2 894	-2 902
Henkivakuutustoiminta	1-12/2015	1-12/2014
Maksetut korvaukset	-1 001	-882
Jälleenvakuuttajien osuus	3	3
Maksetut korvaukset, netto	-998	-879
Korvausvastuun muutos	-25	3
Jälleenvakuuttajien osuus	0	0
Henkivakuutustoiminta yhteensä	-1 023	-876
Segmenttien väliset eliminoinnit	-	8
Konserni yhteensä	-3 917	-3 771

4 Henkilöstökulut

Vahinkovakuutustoiminta	1-12/2015	1-12/2014
Palkat ja palkkiot	-373	-374
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-17	-18
Eläkekulut	76	-71
Muut henkilösivukulut	-57	-75
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	-371	-537
Henkivakuutustoiminta	1-12/2015	1-12/2014
Palkat ja palkkiot	-35	-33
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-4	-4
Eläkekulut	-6	-5
Muut henkilösivukulut	-3	-4
Henkivakuutustoiminta yhteensä	-47	-46
Omistusyhteisö	1-12/2015	1-12/2014
Palkat ja palkkiot	-8	-8
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-8	-9
Eläkekulut	-2	-2
Muut henkilösivukulut	-1	0
Omistusyhteisö yhteensä	-20	-20
Konserni yhteensä	-438	-603

5 Aineettomat hyödykkeet

Vahinkovakuutustoiminta	12/2015	12/2014
Liikearvo	547	535
Muut aineettomat hyödykkeet	17	20
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	564	555
Henkivakuutustoiminta	12/2015	12/2014
Liikearvo	153	153
Muut aineettomat hyödykkeet	7	7
Henkivakuutustoiminta yhteensä	160	160
Konserni yhteensä	724	715

6 Rahoitusvarat >

Vahinkovakuutustoiminta	12/2015	12/2014
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	21	42
Lainat ja muut saamiset		
Lainat	108	237
Jälleenvakuutustalletesaamiset	1	1
Yhteensä	108	238
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	8 916	9 188
Osakkeet ja osuudet	1 522	1 553
Yhteensä	10 437	10 741
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	10 566	11 021
Henkivakuutustoiminta	12/2015	12/2014
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	11	3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat		
Saamistodistukset	47	47
Osakkeet ja osuudet	2	2
Yhteensä	48	48
Lainat ja muut saamiset		
Lainat	24	27
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	3 414	2 895
Osakkeet ja osuudet *)	2 542	2 691
Yhteensä	5 956	5 587
Henkivakuutustoiminta yhteensä	6 039	5 665
*) josta korkorahastosijoituksia	113	92

> 6 Rahoitusvarat

Omistusyhteisö	12/2015	12/2014
Johdannaispimukset (liite nro 7)	21	34
Lainat ja muut saamiset		
Talletukset	1	1
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	603	470
Osakkeet ja osuudet	248	85
Yhteensä	852	555
Sijoitukset tytäryhtiöissä	2 370	2 370
Omistusyhteisö yhteensä	3 243	2 959
Segmenttien väliset eliminoinnit	-2 659	-2 715
Konserni yhteensä	17 189	16 930

7 Johdannaissopimukset

Vahinkovakuutustoiminta	12/2015			12/2014		
	Kohde-et. nimell. arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat	Kohde-et. nimell. arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat
Kaupankäyntijohdannaiset						
Korkojohdannaiset	2 069	0	2	153	-	3
Valuuttajohdannaiset	2 878	21	15	3 008	42	21
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	4 948	21	17	3 162	42	24
Henkivakuutustoiminta	12/2015			12/2014		
	Kohde-et. nimell. arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat	Kohde-et. nimell. arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat
Kaupankäyntijohdannaiset						
Korkojohdannaiset	4 618	0	1	1 443	-	19
Luottoriskijohdannaiset	643	-	0	577	-	1
Valuuttajohdannaiset	1 789	9	22	1 377	3	15
Osakejohdannaiset	-	-	-	1	0	0
Yhteensä	7 050	9	24	3 398	3	35
Suojaavat johdannaiset						
Käypää arvoa suojaavat	602	2	9	583	-	50
Henkivakuutustoiminta yhteensä	7 651	11	33	3 981	3	86
Omistusyhteisö	12/2015			12/2014		
	Kohde-et. nimell. arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat	Kohde-et. nimell. arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat
Kaupankäyntijohdannaiset						
Korkojohdannaiset	800	10	-	800	23	-
Valuuttajohdannaiset	74	1	2	3	1	-
Osakejohdannaiset	60	10	10	69	10	11
Yhteensä	933	21	12	872	34	11

8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Suurin osa Sampo-konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon. Näiden arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkina-informaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo muita menetelmiä käyttäen.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen mm. siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa, toimivat tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Rahoitusvarat 31.12.2015	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	10	-	10
Muut korkojohdannaiset	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset	-	33	-	33
Osakejohdannaiset	-	10	-	10
Yhteensä	-	53	-	53
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2	-	-	2
Saamistodistukset	18	29	0	47
Yhteensä	20	29	0	48
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	616	7	17	639
Saamistodistukset	751	453	27	1 231
Rahastot	2 720	987	46	3 753
Johdannaissopimukset	-	7	-	7
Yhteensä	4 087	1 454	89	5 630
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2 129	-	46	2 175
Saamistodistukset	9 227	3 327	89	12 643
Rahastot	1 296	39	801	2 136
Yhteensä	12 652	3 366	936	16 954
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	16 759	4 901	1 026	22 686

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Rahoitusvelat 31.12.2015	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	-	4	-	4
Valuuttajohdannaiset	-	48	-	48
Osakejohdannaiset	-	10	-	10
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	-	63	-	63

Rahoitusvarat 31.12.2014	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	24	-	24
Valuuttajohdannaiset	-	46	-	46
Osakejohdannaiset	-	10	-	10
Yhteensä	-	79	-	79

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Osakkeet ja osuudet	2	-	-	2
Saamistodistukset	19	27	-	47
Yhteensä	21	27	-	48

Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Osakkeet ja osuudet	449	8	16	472
Saamistodistukset	543	645	24	1 212
Rahastot	2 464	896	57	3 417
Johdannaissopimukset	-	9	-	9
Yhteensä	3 456	1 558	96	5 110

Myytävissä olevat rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Osakkeet ja osuudet	1 658	-	228	1 887
Saamistodistukset	8 086	4 037	77	12 200
Rahastot	1 595	106	748	2 450
Yhteensä	11 340	4 143	1 054	16 537

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	14 817	5 808	1 150	21 775
--	---------------	--------------	--------------	---------------

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Rahoitusvelat 31.12.2014	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaisopimukset				
Korkojohdannaiset	2	21	-	23
Valuuttajohdannaiset	-	87	-	87
Osakejohdannaiset	-	11	-	11
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	2	118	-	120

Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä

Konserni otti viimeisellä kvartaalilla 2014 käyttöön BVAL Score tiedon hyödyntämisen tasojen määrittelyssä. Suurin osa taulukon luokittelumuutoksista tasojen välillä johtuu tästä muutoksesta.

	2015		2014	
	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	-	-	19	-
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	-	-	68	-
Rahoitusmarkkinavälineet	324	4	368	-
Myytäväissä olevat rahoitusvarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	339	257	5 439	-

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia

Käypien arvojen herkkyyshanalyysi

Rahoitusvarojen ja -velkojen herkkyyttä valuuttakurssimuutoksille tarkastellaan liiketoiminta-alueittain eri kotivaluuttojen vuoksi. Vahinkovakuutuksessa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön heikkeneminen kotivaluuttaa (SEK) vastaan lisää tulosta 9 (30) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa 3 (13) milj. euroa. Henkivakuutuksessa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku koti-
valuuttaa (EUR) vastaan lisää tulosta 23 (35) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa 79 (94) milj. euroa. Omistusyhteisössä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan ei vaikuttaisi tulokseen, mutta vähentäisi omaa pääomaa 68 (71) milj. euroa.

Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen herkkyyshanalyysi eri markkinariskikenaarioissa on esitetty alla. Vaikutukset kuvaavat yksittäisessä markkinamuuttujassa tapahtuvan yhtäkkisen muutoksen vaikutusta instrumenttien käypään arvoon tilanteessa 31.12.2015.

Herkkyysharkastelut sisältävät johdannaispositioiden vaikutukset. Kaikki herkkyyshanalyysit on laskettu ennen veroja.

Sampo Oyj:n velkarahoituksen vaikutusta ei ole sisällytetty laskelmiin.

	Korko		Osake	Muut sijoitukset
	1 % tasoliike alas	1 % tasoliike ylös	20 % alas	20 % alas
Vaikutus tulokseen	65	-61	-	-5
Vaikutus suoraan omaan pääomaan	222	-204	-690	-209
Kokonaisvaikutus	287	-265	-690	-213

9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset >

Rahoitusvarat 31.12.2015	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot	Myyntit	Siirrot tasolta/tasolle 1 ja 2	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitusvaroista 31.12.2015
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	16	2	-	3	-4	-	17	1
Saamistodistukset	24	0	-	0	0	3	27	0
Rahastot	57	2	-	11	-23	-	46	2
Yhteensä	96	3	-	14	-27	3	89	3
Myytävissä olevat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	228	14	-2	0	-194	-	46	2
Saamistodistukset	78	9	0	90	-86	-	90	0
Rahastot	748	25	13	174	-159	-	801	7
Yhteensä	1 054	48	10	264	-440	-	936	9
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	1 150	51	10	278	-467	3	1 026	12

	12/2015		Yhteensä
	Realisoituneet voitot/tappiot	Käyvän arvon muutokset	
Tuloslaskelmaan kirjatut kauden voitot tai tappiot yhteensä	51	6	57
Tuloslaskelmaan kirjatut kauden voitot tai tappiot kauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	6	6	12

> 9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset

Rahoitusvarat 31.12.2014	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot	Myyntit	Siirrot tasolta/tasolle 1 ja 2	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitusvaroista 31.12.2014
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	14	2	-	3	-3	-	16	1
Saamistodistukset	19	-1	-	18	-1	-10	24	0
Rahastot	64	0	-	30	-20	-18	57	1
Yhteensä	97	1	-	51	-24	-28	96	2
Myytävässä olevat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	243	11	1	30	-23	-33	228	-1
Saamistodistukset	39	2	2	10	-6	30	78	2
Rahastot	720	29	46	215	-262	-	748	62
Yhteensä	1 002	42	49	255	-291	-3	1 054	64
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	1 099	43	49	306	-316	-31	1 150	66

	12/2014		Yhteensä
	Realisoituneet voitot/tappiot	Käyvän arvon muutokset	
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	43	56	99
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	10	56	66

10 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyshanalyysi

	12/2015		12/2014	
	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	46	-9	228	-18
Saamistodistukset	89	-2	77	-4
Rahastot	801	-160	748	-148
Yhteensä	936	-171	1 054	-170

Korkoinstrumenttien osalta rahoitusvarojen arvoa on testattu olettamalla korkotason nousevan 1 prosenttiyksiköllä kaikissa maturiteeteissa. Muiden omaisuuslajien osalta on oletettu hintojen laskevan 20 prosenttia. Sampo-konserni ei kannu sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä sijoitusriskejä, joten niiden osalta vaikutuksia ei ole esitetty. Edellä esitettyjen vaihtoehtoisten oletusten perusteella mahdollinen korkotason muutos tilanteessa 31.12.2015 aiheuttaisi saamistodistusten osalta 2 (4) milj. euron ja muiden instrumenttien mahdollinen hinnan alentuminen 169 (166) milj. euron arvostustappion konsernin muussa laajassa tuloksessä. Jokseenkin mahdollinen tulosvaikutus olisi näin konsernin omaan pääomaan suhteutettuna 1,5 (1,6) prosenttia.

11 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset

Henkivakuutustoiminta	12/2015	12/2014
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	1 248	1 234
Osakkeet ja osuudet	4 392	3 890
Lainat ja saamiset	217	149
Johdannaissopimukset	7	9
Henkivakuutustoiminta yhteensä	5 865	5 282
Segmenttien väliset eliminoinnit	-18	-23
Konserni yhteensä	5 847	5 259

12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista >

Vahinkovakuutustoiminta	12/2015	12/2014
Vakuutussopimukset		
Vakuutusmaksuvastuu	2 017	1 998
Korvausvastuu	7 416	7 185
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	9 433	9 183
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vakuutusmaksuvastuu	46	41
Korvausvastuu	193	197
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	239	237

> 12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Henkivakuutustoiminta	12/2015	12/2014
Vakuutusopimukset		
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	2 515	2 625
Korvausvastuu	2 460	2 433
Yhteensä	4 975	5 058
Velka muista vakuutusopimuksista		
Vakuutusmaksuvastuu	0	0
Korvausvastuu	1	-
Yhteensä	1	0
Yhteensä	4 976	5 058
Jälleenvakuutusopimukset		
Vakuutusmaksuvastuu	1	1
Korvausvastuu	1	0
Yhteensä	2	2
Vakuutusopimukset yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	2 517	2 626
Korvausvastuu	2 462	2 434
Yhteensä	4 978	5 060
Sijoitussopimukset		
Velka sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon		
Vakuutusmaksuvastuu	36	4
Velka vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä		
Vakuutusmaksuvastuu	2 552	2 631
Korvausvastuu	2 462	2 434
Henkivakuutustoiminta yhteensä	5 014	5 065
Jälleenvakuuttajien osuus		
Korvausvastuu	3	3
Sijoitussopimuksissa ei ole korvausvastuuta.		
Vastuuvelan riittävyyslaskelmasta ei aiheudu lisävaateita.		
Sijoitussopimuksiin, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon tai joihin sisältyy oikeus vaihtaa sopimukseen, johon sisältyy yllä mainittu piirre, on sovellettu IFRS 4 <i>Vakuutusopimukset</i> standardin sallimaa helpotusta. Tällaiset sijoitussopimukset on arvostettu vakuutusopimusten tavoin.		
Konserni yhteensä	14 447	14 248

13 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Henkivakuutustoiminta	12/2015	12/2014
Sijoitussidonnaiset vakuutusopimukset	4 042	3 599
Sijoitussidonnaiset sijoitussopimukset	1 817	1 714
Henkivakuutustoiminta yhteensä	5 858	5 312
Segmenttien väliset eliminoinnit	-18	-23
Konserni yhteensä	5 841	5 289

14 Rahoitusvelat

Vahinkovakuutustoiminta	12/2015	12/2014
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	17	24
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat	199	349
Vahinkovakuutustoiminta yhteensä	216	373
Henkivakuutustoiminta	12/2015	12/2014
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	33	86
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat	100	100
Henkivakuutustoiminta yhteensä	133	186
Omistusyhteisö	12/2015	12/2014
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	12	11
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Yritystodistukset	305	305
Joukkovelkakirjalainat	1 997	1 888
Yhteensä	2 302	2 192
Omistusyhteisö yhteensä	2 314	2 203
Segmenttien väliset eliminoinnit	-289	-339
Konserni yhteensä	2 375	2 423

15 Ehdolliset velat ja sitoumukset >

Vahinkovakuutustoiminta	12/2015		12/2014	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Takaukset		5		7
Muut peruuttamattomat sitoumukset		15		10
Yhteensä		20		17
Vakuudeksi annettu omaisuus ja vakuudelliset velat ja sitoumukset				
	12/2015	12/2015	12/2014	12/2014
Vakuudeksi annettu omaisuus	Annettu vakuus	Velat/ sitoumukset	Annettu vakuus	Velat/ sitoumukset
Käteiset varat	0	0	0	1
Sijoitukset				
- Sijoitusarvopaperit	242	159	238	136
Yhteensä	242	160	239	137
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus, kirjanpitoarvo		12/2015		12/2014
Sijoitukset		0		25
Vakuudeksi annetut varat sisältyvät tase-erään Muut saamiset.				
Ei-purettavissa olevat vuokrasopimukset		12/2015		12/2014
Maksettavat vähimmäisvuokrat				
- yhden vuoden kuluessa		32		31
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua		98		93
- yli viiden vuoden kuluttua		48		59
Yhteensä		178		183

> 15 Ehdolliset velat ja sitoumukset

Henkivakuutustoiminta	12/2015	12/2014
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Sijoitussitoumukset	397	384
IT-hankinnat	1	2
Yhteensä	398	386
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus, kirjanpitoarvo		
Käteiset varat	19	72
Vakuudeksi annetut varat sisältyvät tase-erään Muut saamiset.		
Ei-purettavissa olevat vuokrasopimukset	12/2015	12/2014
Maksettavat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	2	2
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	8	8
- yli viiden vuoden kuluttua	7	8
Yhteensä	18	18
Omistusyhteisö	12/2015	12/2014
Ei-purettavissa olevat vuokrasopimukset		
Maksettavat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	1	1
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	0	1
Yhteensä	1	2

16 Vahinkovakuutuksen tulosanalyysi

	1-12/2015	1-12/2014
Vakuutusmaksutuotot	4 344	4 457
Korvauskulut	-3 143	-3 162
Liikekulut	-566	-745
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	-1	0
Vakuutustoimintaan kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto	23	37
Vakuutustekninen kate	657	588
Sijoitustoiminnan nettotuotto	325	378
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-60	-82
Muut tuotot ja kulut	38	47
Liikevoitto	960	931

17 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS)

Tuloslaskelma	1-12/2015	1-12/2014
Liiketoiminnan muut tuotot	18	15
Henkilöstökulut	-20	-20
Poistot ja arvonalentumiset	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-12	-13
Liikevoitto	-14	-18
Rahoitustuotot ja kulut	1 243	1 067
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1 229	1 050
Tuloverot	-1	-
Tilikauden voitto	1 228	1 050
Tase	12/2015	12/2014
VASTAAVAA		
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Aineelliset hyödykkeet	3	3
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	2 370	2 370
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	296	325
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	5 557	5 557
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä	196	110
Muut osakkeet ja osuudet	248	85
Muut saamiset	111	35
Saamiset	84	97
Rahat ja pankkisaamiset	739	768
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 606	9 351
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	98	98
Käyvän arvon rahasto	8	7
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	1 527	1 527
Muut rahastot	273	273
Edellisten tilikausien voitto / tappio	4 026	4 060
Tilikauden voitto	1 228	1 050
Oma pääoma yhteensä	7 159	7 014
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen	1 997	1 888
Lyhytaikainen	450	450
Vieras pääoma yhteensä	2 447	2 337
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	9 606	9 351

SAMPO GROUP

Sampo Oyj / Fabianinkatu 27, 00100 Helsinki / Puhelin +358 (0)10 516 0100
www.sampo.com / @sampo_plc / sampo-plc